

ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ

ΑΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΑΝΔΡΩΝ

Τά χάλια του Σωκράτη, Σοφός, αλλά και πανάσχημος και κακός οικογενειάρχης. Τό συζυγικό ζυλοκόπημα. 'Η άπιστις του Σατωβριάνδου. 'Η κυρία... γατα του ! Πώς γνωρίστηκε ο Μπαλζάκ με την γυναίκα του. 'Ο Μπερλιόζ και ο Μισελέ. 'Ο Λαμαρτίνος ως σύζυγος. 'Η γεροπαρτενιές της γυναίκας του κτλ. κτλ.

Είπε γνωστό πώς οι μεγάλοι άνδρες εινε στόν έρωτά τους πολύ ιδιότροποι, πολύ αισθηματικοί, πολύ ζηλότοποι, παράξενοι όσο πένγει... Γι' αυτό γεννάται τό έρώτημα ήπρηξαν άραγε ευτυχισμένες αι γυναίκες τών μεγάλων άνδρων, συγγραφέων, μουσικών, καλλιτεχνών ; 'Εχάρηκαν τήν ζωή των ; 'Εννοιωσαν μέσα τους ποτέ τήν χαρά, τήν εδύχια.

'Η ιστορία ως τά τώρα μάς λέει τό αντίθετο. Και πραγματικά πρέπει νάχη μεγάλη ύπομονή μια γυναίκα γιά νά μπορή νά εδύχιασθή τήν κάθε ιδιότροπία ενός παράξενου συζύγου. Οι πεύ ένδοχοι μάλιστα άνδρες ειχαν τίς πεύ μεγάλες ιδιότροπιές και παραξενιές.

'Ας μοδύμε όμως στά παραδείγματα. Κι' άς άρχίσουμε από ένα όχι και τόσο ταιριαστό άντρογγύνου της άρχαίας 'Ελλάδος, τόν Σωκράτη και τήν Ξανθήππν.

'Όπως εινε γνωστό ο Σωκράτης ήταν ένας τέλειος τύπος άσχημαθώπου. Κοντός, παχύς, μ' ένα τεράστιο κεφάλι, έκανε κακή εντύπωση. Τό τί τραβούσε ή γυναίκα του ή Ξανθήππν με τήν υπερβολική του απλότητα και λιτότητα δέν περιγράφεται. 'Ηταν πάντα ύποχρεωμένη στή νά φροντίζη γιά τό φαί, τά φορέματα τών παιδιών κι' όλες τίς άλλες ανάγκες του σπιτιού. 'Ο γρηγορός φιλόσοφος έδειχνε πάντα μια άπιστευτη άδιαφορία γι' αυτά τά πράγματα, τόσο πού δέν περνούσε μέρα χωρίς νά μή γίνη και κάποιος καυτός στό σπίτι. Τό μεσημέρι σχεδόν ποτέ του δέν πήγαινε σπύι του νά φάη, μένοντας στήν άγορά με τους άγαπημένους μαθητές του. Γιά όλους αυτούς τούς λόγους ο σοφός γέρω-Σωκράτης τίς ετιρωγε πολλές φορές από τήν κυρά Ξανθήππν.

'Ας άφίσουμε όμως άρχετούς αιώνες πίσω μας κι' άς έλθουμε στούς μεταγενετέρους, άρχίζοντας άπ' τή γυναίκα του Σατωβριάνδου. Γι' αυτή μπορεί νά πη κανείς, ενός έξ άρχών, πώς ήταν μια πολύ δυστυχισμένη γυναίκα, γιατί δέν ήπρηξε σπή γη άνθρώπου τόσο ιδιότροπος σάν τόν άντρα της. Μόλις παντρεύτηκαν τήν άφησε κι' έφυγε γιά τήν 'Αγγλία. Γυρίζοντας άργότερα στή Γαλλία κατά τό 1800 άρχισε νά ζή πάλι μαζί της. 'Ότερά από λίγο συνάντησε τήν κόρη του ύπορχου τών εξωτερικών επί Λουδοβίκου 16ου, κ. Μοντιμορэн πού ήταν πεύ δσφναι και χωρισμένη από τόν άντρα της κ. Μπωμών. Τήν άγάπης θερή και μόνο μετ' τό θάνατο της γύρισε πάλι στή πρώτη του γυναίκα, πού ήταν γρηά πιά. Μ' όλο τούτο ή κ. Σατωβριάν τόν ξαναδέχτηκε, γιατί ήταν πολύ έξυπνη γυναίκα και προτιμούσε νά εινε δυστυχισμένη μ'α και ένδοξη, έχοντας γιά άντρα τό περίφημο συγγραφέα τών 'Μαρτύρων' και τού 'Πνεύματος του Χριστιανισμού'. Στό τέλος όμως μη ύποφέροντας τή βασανισμένη αήτη ζωή, άρχισε νά τού αντίληξη και νά κινή στή ήθελε αυτή. Μισούσε εξαιρετικά τίς πολλές φίλες τού άνδρός της, πού πήγαιναν νά τόν επισκεφθούν. Τήν ειχαν όνομάσει «y á t e s» γιά τήν κακία πού έδειχνε άπέναντι στίς «κ υ ρ ι ε s α υ τ ή s», όπως τίς έλεγε. 'Η άλήθεια όμως εινε πώς μ' αυτό τόν τρόπο όχι λίγες άπ' αυτές αναγκάστηκαν νά διακόψουν τίς επισκέψεις τους. Στά τέλη της ζωής της άφωσιώθηκε στούς φτωχούς. Σήμερα αναπαύεται στό παρεκκλήσιο τού νοσοκομείου της Μαρίας - Τερέζας, στή λεωφόρο Ντανφέρ - Ροσερώ, ενώ ο άνδρας της κοιμάται σ' ένα άγριο βράχο τού Γκρανμπέ, στό Σαιν-Μαλό.

'Η κυρία Μπαλζάκ πάλιν, ή γυναίκα τού περιήφμου μυθιστοριογράφου, έμεινε τόσο λίγο διάστημα σύζυγος τού ένδοχου συγγραφέως, ώστε σάν μισούσαν γι' αυτή τήν έλεγαν με τ' όνομα τού πρώτου της άνδρός, κυρία Χάνοκα δηλαδή. 'Ηταν πολύ νόστιμη, έν αντίθετοι πρós τόν Μπαλζάκ, πού ήταν πολύ άσχημος. Από τής ηλικίας τών τριάντα ετών ο μέγας συγγραφέας δέν εινε σ'ε ένα δόντι στό στόμα του κι' αυτό τόν παραμόρφωνε πολύ σάν γελούσο. Μά σάν άρχισε νά μιλά μάγεσε όλον τόν κόσμο. Πώς συνέβη τώρα ν' αγαπηθούν δυό τόσο αντίθετες υπάρξεις ; 'Επανελήφθη κι' εδώ ή αιώνια ιστορία. 'Η κ. Χάνοκα διάβαζε τά έργα τού Μπαλζάκ κι' άρχισε νά άλληλογραφή μαζί του. 'Επί πολύ καιρό εξακολούθησαν τήν άλληλογραφία τους, χωρίς νά γνωρίζη ο ένας τόν άλλο. 'Ησαν άλλωστε τόσο μακριά. Τέλος έδωσαν ένα ραντεβού στήν 'Ελβετία, στό Νεσατέλ, όπου έμεινε ή κ. Χάνοκα. Τί περιεργη πού ήταν ή πρώτη τους συνάντησι !

Ειχαν συμφωνήσει νά κάθεται αυτή σ' ένα πάγκο τού κήπου, κρατώντας ένα βιβλίο τού Μπαλζάκ στά χέρια της, σέ τρώπο πού νά φαίνεται ε' όνομά του. Τήν όρισμένη μέρα λοιπόν ένας μικρός άνθρωπάκος μ'

ένα πελώριο κεφάλι και με μια χοντρή κοιλιά, περνά και ξαναπερνά μπρός από τό πάγκο πού καθόταν ή κ. Χάνοκα, ή οποία άρχισε νά ύποπτεύεται, όχι και με τόσο εδύχιασθησι, ότι αυτός ήταν ο αγαπημένος της συγγραφέας. Ειχε ξεχάσει όμως ν' άνοιξη τό βιβλίο. Τό άνοίγει λοιπόν γρηγορά πάνω στά γόνατά της και περιμένει. 'Ο Μπαλζάκ τήν πλησιάζει σιγά, εκεινη γίνεται άχηρή, άντιστέκεται, μά ύστερα από λίγο βρίσκει στήν άγκαλιά του. 'Εδίσταζε όμως πολύ νά γίνη γυναίκα του. Δέν τόν φανταζόταν ποτέ της με τόσο άσχημη ύοψη ! Επιπλέον ο Μπαλζάκ άπέφευγε από κρίσεις τού στομάχου και τής καρδιάς. Πεύ δυστυχισμένος γάμος από αυτόν δέν έμεινε σενεπώς ποτέ. Μόλις παντρεύθηκαν έζησαν χωριστά. 'Ότερά από λίγο πέθανε ο Μπαλζάκ κι' όταν τό έμαθε ή γυναίκα του πολύ λίγο στενοχωρήθηκε. Γι' τούτο έμεινε πάντα κ. Χάνοκα κι' ετοι τήν φώναζαν όλοι. 'Υπήρχε, βλέπετε, τόσο λίγο κυρία Μπαλζάκ...

'Ο Μπερλιόζ επίσης, ο μέγας Γάλλος μουσικός, δέν τά περνούσε καλλίτερα με τή γυναίκα του. Τήν άγάπης ήταν τήν πρωτοεισε στό Παρίσι, στήν όδόν Σαντενέρ, όπου ειχε τό θέατρο όμως δέν εκανε καθόλου καλές δουλειές, πράγμα πού πολύ τήν στενοχωρούσε. Μόλις εμεινε ο γάμος της με τόν Μπερλιόζ έφυγαν γιά τή Βινοέν, όπου πέρασαν λίγο καιρό ετύχισμένοι. Μά ύστερα από λίγο ο Μπερλιόζ εμεινε ιδιότροπος, κι' ή σκηνές δέν έλειπαν πιά άπ' τό σπίτι. Τό ύπόλοιπο της ζωής τους δέν ήταν γι' αυτούς καθόλου ειρηνικό.

'Ο Γάλλος συγγραφέας Μισελέ παντρεύτηκε ώσούτως δύο φορές, μά ο κόσμος δέν γνώρισε παρά τή δεύτερη γυναίκα του, τήν 'Αδέλα Μαλαρι, πού τόσο επέδρασε στή φιλολογική του εξέλιξη. 'Όταν παντρεύθηκαν εκεινος ειχε συμπληρώσει τά 54 χρόνια, ενώ εκεινη μόλις ήταν 24. 'Όταν ο Μισελέ παύθηκε από τή θέση πού ειχε στό «Κολλέγιον της Γαλλίας», έφυγε γιά τή Νάντιν, πέρνοντας μαζί του και τήν 'Αδέλα σέ μια όμορφη βίλλα πού ειχαν νοικιάσει εκει. Μά σάν πέρασε λίγος καιρός τό κλίμα της Νάντης άρχισε νά βιάπη τό Μισελέ κι' αναγκάστηκαν νά φύγουν. 'Ότερά από μερικά χρόνια πέθανε ο Μισελέ σέ ηλικία 76 χρονών, αφήνοντας χήρα τή νέα άκόμη γυναίκα του, ή οποία έζησε τριάντα χρόνια ύστερα από τό θάνατό του.

'Η γυναίκα τού Λαμαρτίνου τέλος δέν ήπρηξε λιγώτερο δυστυχισμένη από τίς άλλες, γιατί εκτός από τά άλλα έχασε και δύο παιδιά. 'Αγάπης τόν γλυκύτατο ποιητή της «Λίμνης» σέ ήλικία τριάντα χρονών και με όλη τήν αντίσταση της μητέρας της κατώρθωσε νά τόν παντρευτή. Μά ο Λαμαρτίνος τήν άγάπης χωρίς νά ξεχγή και τήν πρώτη του γυναίκα. Γι' αυτό μόλις άπόχτησε ένα κοριτσάκι τού έδωσε τό όνομα 'Ιουλία, γιά θύμησι εκεινης πού πρωταγάπης. Μπορεί νά πη κανείς ότι στά σαράντα χρόνια πού έζησε μαζί με τή δεύτερη γυναίκα του, δέν έξασε τήν πρώτη άν κι' ή τελευταία τού έκανε όλες τής θελήσεις και θυσιαζόταν γι' αυτόν. Μά σάν γέρασε κι' αυτή εμεινε ιδιότροπη και τής ήθελε μια περιεργη μαγιά. 'Αρχισε νά διορθώνει όπως ήθελε αυτή, διάφορα ποιήματα τού Λαμαρτίνου. 'Η λέξι «ε υ ω ς» τήν στενοχωρούσε πολύ κι' όπου τήν έβλεπε τήν εσβονε, βάζοντας στή θέσι της μια άλλη, πού δέν ειχε και τόση σχέση με τού κειμενο. Γι' αυτό μόλις συνάντησε τή φράσι «Α ν ά ν ά λ έ ν' ά γ ά π η ο α ν», στήν άξέχαστη «Λίμνη», εσβονε τού «ά γ ά π η ο α ν» κι' έβαλε «ε π έ ρ α ο α ν». 'Ο Λαμαρτίνος δέν τής ειπε τίποτε γιά τό πρξξικόπημά της αυτό. Μόνο μετά τόν θάνατό του, ή άνιψιά του, πού μισούσε τίς μικρότερες της θείας της, διώχθηκε τόν χαλασμένο στίχο.

Μεταφρ. Π. Χ. Μεντζελοπούλου

ΖΗΤΟΥΜΕΝ ν' αγοράσωμεν εις καλήν τιμήν τόμους τού «Ραυλαγά», τού «Μη Χάνοσαι», τού αστρικού «Σκρίπ», τών έφημεριδών «'Ακρόπολις» και «'Αστυ», τού «'Ηαλπανθράπου» και σιωνδήποτε άλλων περιοδικών και εφημεριδών.

